

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 20. listopadu 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

STO LET STARÉ ŽELVY OŽÍVAJÍ V DIGITÁLNÍM SVĚTĚ

Zkamenělé želvy z českých a polských sbírek, objevené i před více než sto lety, dostaly nový život v online databázi, která otevírá dveře k mezinárodní spolupráci i k lepšímu poznání dávných ekosystémů. Tým vedený Milanem Chroustem z Geologického ústavu AV ČR nashromáždil přes 250 zkamenělých krunýřů a kostí, které byly dosud rozptýlené v muzejních sbírkách a často ležely nepovšimnuté už více než století.

„Navštívili jsme všechna velká i malá muzea jak v Česku, tak v Polsku. V těch muzeích leží poklady, kterých se i sto let nikdo nedotknul. Sbíрка je obrovská a nás nyní čeká hlavní práce – zjistit, co to vlastně je za želvy,“ říká Milan Chroust, který na databázi pracoval během svého dvouletého zahraničního pobytu v Polsku.

Nově vytvořená [databáze TED \(Turtle Evolution Database\)](#) obsahuje klíčové informace o nálezech včetně map a geologického stáří, detailní fotografie i digitalizované 3D modely vybraných exemplářů. Cílem projektu je nejen zpřístupnit dosud nevyužitý vědecký materiál, ale také podpořit myšlenku otevřené vědy (Open Science) a umožnit, aby data mohla sloužit dalším výzkumníkům i veřejnosti.

„*Díky studiu těchto želv můžeme rekonstruovat tehdejší prostředí, vývoj teplot i srážek a lépe pochopit současnou diverzitu želv.*“

Želvy jako svědkyně dávných klimatických změn

„Že to je želva, pozná každý, ale naším úkolem je nyní zjistit, co to je za druh a co nám všechno může říct o pravěkém světě, ve kterém žila. Díky studiu těchto želv můžeme rekonstruovat tehdejší prostředí, vývoj teplot i srážek a lépe pochopit současnou diverzitu želv. To je úkol na několik dalších let výzkumu,“ zdůrazňuje Milan Chroust. Databáze představuje jedinečný zdroj pro paleontologický výzkum střední Evropy a zároveň inspiraci pro další instituce, které chtějí zpřístupnit své sbírky v digitální podobě.

Kontakt pro média: **Eliška Hadravová**
Divize vnějších vztahů SČ AV ČR
press@avcr.cz
+420 737 349 484

Výzkumný projekt č. 2022/45/P/NZ8/00600 byl financovaný polskou stranou a realizovaný s Polskou akademií věd. Databáze včetně informací o projektu je dostupná pod odkazem <https://ted.paleo.pan.pl/>.

Více informací: **Mgr. Milan Chroust, Ph.D.**
Geologický ústav Akademie věd ČR
chroust@gli.cas.cz
+420 724 089 140

Publikace: Chroust, M. & Szczygielski, T. (2025). TED (Turtle Evolution Database), an online database of fossil turtles from Czechia and Poland with images and 3D models. *Swiss Journal of Palaeontology*, 144(1), 68.
<https://doi.org/10.1186/s13358-025-00399-w>

Fotogalerie:

Zkamenělý želví krunýř
FOTO: Milan Chroust, GLÚ AV ČR

Rozsypaný želví krunýř na jednotlivé destičky. I takto vypadá práce paleontologa.
FOTO: Milan Chroust, GLÚ AV ČR